Usnesení velkého senátu trestního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 26. 3. 2014, sp. zn. 15 Tdo 190/2014, ECLI:CZ:NS:2014:15.TDO.190.2014.1

Číslo: 48/2014

Právní věta:

Jednočinný souběh trestného činu zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 tr. zákoníku a trestného činu nadržování podle § 366 tr. zákoníku není vyloučen, neboť ustanovení § 329 tr. zákoníku není speciální k ustanovení § 366 tr. zákoníku a není dán ani jiný důvod vylučující souběh trestných činů.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 26.03.2014

Spisová značka: 15 Tdo 190/2014

Číslo rozhodnutí: 48

Číslo sešitu: 9

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Nadržování, Souběh (konkurence) trestných činů, Zneužití pravomoci úřední osoby

Předpisy: § 329 tr. zákoníku
§ 366 tr. zákoníku

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud ve velkém senátu trestního kolegia odmítl dovolání obviněných P. P., JUDr. Z. B. a J. V. proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 8. 12. 2011, sp. zn. 61 To 370/2011, jako odvolacího soudu v trestní věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 10 pod sp. zn. 51 T 156/2010.

Z o d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 17. 6. 2011, sp. zn. 51 T 156/2010, byli uznáni vinnými obviněný P. P. pod bodem 1) přečinem zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku a přečinem nadržování podle § 366 odst. 1 tr. zákoníku, pod bodem 2) trestným činem zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. a) trestního zákona (zák. č. 140/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů, dále jen „tr. zák.“), trestným činem přijímání úplatku podle § 160 odst. 1, odst. 3 písm. b) tr. zák. a trestným činem nadržování podle § 166 odst. 1 tr. zák., obviněný JUDr. Z. B. pod bodem 1) návodem k přečinu zneužití pravomoci úřední osoby podle § 24

odst. 1 písm. b) tr. zákoníku k § 329 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku, přečinem nadržování podle § 366 odst. 1 tr. zákoníku a přečinem nepřímého úplatkářství podle § 333 odst. 1 tr. zákoníku, pod bodem 2) trestným činem zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. a) tr. zák., trestným činem přijímání úplatku podle § 160 odst. 1, odst. 3 písm. b) tr. zák. a trestným činem nadržování podle § 166 odst. 1 tr. zák., obviněný M. M. pod bodem 1) pomocí k trestnému činu podplácení podle § 10 odst. 1 písm. c) tr. zák. k § 161 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zák. a trestným činem nadržování podle § 166 odst. 1 tr. zák., obviněný A. F. pod bodem 1) organizátorstvím k přečinu zneužití pravomoci úřední osoby podle § 24 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku k § 329 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku a zločinem podplacení podle § 332 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zákoníku, obviněný J. V. pod bodem 2) trestným činem zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. a) tr. zák. a trestným činem nadržování podle § 166 odst. 1 tr. zák., kterých se měli dopustit tím, že

1) obvinění P. P., JUDr. Z. B., A. F. a M. M. ve vzájemné součinnosti tak, že obviněný F. poté, co při řízení osobního automobilu zn. BMW X5 dne 30. 3. 2009 v podvečerních hodinách na křižovatce P. – A. v P. 7 způsobil dopravní nehodu, při které na přechodu pro chodce srazil a těžce zranil chodkyni M. D. a z místa nehody ujel, v úmyslu za úplatu se vyhnout trestnímu postihu téhož dne v restauraci S. z. v P. 10, D. M., K. 181/4, požádal o součinnost při realizaci svého záměru obviněného M., který následně dne 31. 3. 2009 zkontaktoval obviněného B., jenž po dohodě s obviněným M. uskutečněné v období od 31. 3. do 9. 4. 2009, že celá věc bude vyřízena tak, aby obviněný F. unikl trestnímu postihu za dopravní nehodu s těžkým zraněním chodkyně a následném ujetí z místa činu, a to za úplatek ve výši 250 000 Kč, poté, co byl spis týkající se této dopravní nehody vedený pod č. j. KRPA-855/PČ-2009 dne 6. 5. 2009 přidělen ke zpracování obviněnému P., tohoto kontaktoval a po vzájemné dohodě obviněný P. v úmyslu zajistit, aby obviněný F. nebyl jako pachatel dopravní nehody postižen, řízení protahoval, oddaloval provedení jednotlivých úkonů ke zjištění pachatele, byť potřebné informace v tomto směru již původní spisový materiál obsahoval, a takto postupoval až do ledna 2010, kdy začal na věci intenzivně pracovat, přičemž dne 12. 2. 2010 provedl rekognici s obviněným F., neboť se v závěru roku 2009 dozvěděl od dozorujícího státního zástupce, že se o případ zajímá inspekce Policie České republiky; tím obviněný P. jako příslušník Policie České republiky postupoval v rozporu s ustanovením § 45 odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů, a článku 2 odst. 1, 2 závazného pokynu policejního prezidenta ze dne 21. 4. 2009 o plnění úkolů v trestním řízení; na základě dohody mezi obviněným B. a M. v přesně nezjištěné dny do 29. 6. 2009 předal obviněný F. obviněnému M. sám nebo prostřednictvím dosud nezjištěné osoby vystupující pod jménem L., v několika částkách sumu nejméně 145 000 Kč a obviněný M. v přesně nezjištěné době do 1. 7. 2009 předal tuto dosud přesně nezjištěnou částku jako úplatek za vyřízení věci obviněnému B.,

2) obvinění P., V. a B. ve vzájemné součinnosti tak, že v době od 21. 5. 2009 do 21. 7. 2009 v P. obviněný P. jako komisař Odboru vyšetřování dopravních nehod, Služby kriminální policie a vyšetřování Krajského ředitelství Policie České republiky hl. m. P. na svém pracovišti v P. 8, H. 481/5, a obviněný B. jako ředitel Odboru dopravních přestupků Magistrátu hl. m. P. na svém pracovišti v P. 1 za úplatek v dosud přesně nezjištěné výši, specifikované jako „pět pro každého“, vedli řízení ve věci dopravní nehody vozidla tov. zn. Iveco Daily, řízeného R. S., ke které došlo dne 21. 3. 2009 v 06:50 hod. v Praze 5, na S. ul., tak, aby R. S. unikl trestnímu postihu pro trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 201 odst. 1, odst. 2 písm. c) tr. zák., tak, že obviněný P. prováděl manipulaci v jemu přiděleném spisovém materiálu č. j. KRPA-934/TČ-2009 tím způsobem, že úmyslně ze spisu č. j.: KRPA-3037/DN-2009-423-TČ postoupeného odborem služby dopravní policie Krajského ředitelství Policie České republiky hl. m. P. odstranil úřední záznam o podaném vysvětlení ze dne 21. 3. 2009 v 19:59 hod., obsahující výpověď podezřelého S., v níž bylo uvedeno, že jízdu před dopravní nehodou započal

dne 21. 3. 2009 v 06:00 hod. v Ú., a to v úmyslu upravit dobu a místo započetí jízdy s cílem stanovení nižší hladiny alkoholu v krvi, přičemž se dále dohodl se svým kolegou obviněným V., aby dne 28. 5. 2009 vyslechl podezřelého R. S. a výpověď sepsal nepravdivě tak, že změní průběh jízdy podezřelého S. před dopravní nehodou, a obviněný V. jako komisař Odboru vyšetřování dopravních nehod SKPV Krajského ředitelství Policie České republiky hl. m. P. na základě této dohody úmyslně ve výpovědi R. S. dobu započetí jízdy stanovil bezprostředně před dopravní nehodou a místo započetí této jízdy upravil na Ú. – P. 1, Pod P., a nikoliv ve skutečnosti Ú. n. L. – P. 9, čímž dobu jízdy zkrátil před dopravní nehodou minimálně o 40 min., obviněný P. následně při zpracování spisového materiálu úmyslně ignoroval část znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie, ač tento posudek obsahoval jednoznačný závěr, že řidiči R. S. byla vypočtena v době započetí jízdy, tedy dne 21. 3. 2009 v 06:00 hodin, hladina alkoholu v krvi v rozmezí 1,08 až 1,41 g/kg a bylo tedy namístě zahájení trestního stíhání řidiče pro podezření ze spáchání trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 201 odst. 1, 2 písm. c) tr. zák., a přes tuto skutečnost svým opatřením č. j.: KRPA-934-4/TČ-2009 ze dne 30. 6. 2009 odevzdal podle § 159a odst. 1 písm. a) tr. ř. věc k projednání přestupku Odboru dopravních přestupků Magistrátu hl. m. P., kde obviněný B. následně zajistil, aby v rozporu se shora uvedenými skutkovými okolnostmi bylo řízení ukončeno rozhodnutím sp. zn.: S-MHMP 564177/2009/Sta ze dne 21. 7. 2009, jímž byl R. S. uznán vinným toliko spácháním přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle § 22 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, přičemž obviněný P. a obviněný V. takto jednali v rozporu s ustanovením § 45 odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů, a článku 2 odst. 2 závazného pokynu policejního prezidenta ze dne 21. 4. 2009 o plnění úkolů v trestním řízení a obviněný B. v rozporu s článkem 6 odst. 2 Organizačního řádu Magistrátu hl. m. P., který je přílohou usnesení Rady hl. m. P. č. 0252 ze dne 1. 3. 2005, a článku II. Popisu pracovní činnosti ze dne 27. 2. 2007.

Za tyto trestné činy byl obviněný P. P. odsouzen podle § 160 odst. 3 tr. zák. za použití § 35 odst. 1 tr. zák. k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání tří let, pro jehož výkon byl podle § 39a odst. 3 tr. zák. zařazen do věznice s dozorem. Podle § 49 odst. 1 tr. zák. mu byl dále uložen trest zákazu výkonu povolání u Policie České republiky, městské a obecní policie a v bezpečnostních sborech České republiky na dobu pěti let. Obviněný JUDr. Z. B. byl odsouzen podle § 160 odst. 3 tr. zák. za použití § 35 odst. 1 tr. zák. k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání čtyř let, pro jehož výkon byl podle § 39a odst. 3 tr. zák. zařazen do věznice s dozorem. Podle § 49 odst. 1 tr. zák. mu byl dále uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu zaměstnání ve státní správě na dobu pěti let. Obviněný M. M. byl odsouzen podle § 161 odst. 2 tr. zák. za použití § 35 odst. 1 tr. zák. k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání dvou let, jehož výkon mu byl podle § 58 odst. 1 a § 59 odst. 1 tr. zák. podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání pěti let. Obviněný A. F. byl odsouzen podle § 209 odst. 5 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 2 tr. zákoníku k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání osm a půl roku, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. c) tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou. Současně byl zrušen výrok o trestu uložený mu rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 30. 8. 2010, sp. zn. 56 T 3/2010, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 2. 12. 2010, sp. zn. 4 To 61/2010, jakož i všechna další rozhodnutí na tyto výroky obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Obviněný J. V. byl odsouzen podle § 158 odst. 1 tr. zák. za použití § 35 odst. 1 tr. zák., § 49 odst. 1, 2 tr. zák. k trestu zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu povolání u Policie České republiky, městské a obecní policie a v bezpečnostních sborech České republiky na dobu tří let. Podle § 226 písm. c) tr. ř. byl obviněný J. V. zproštěn obžaloby pro skutek kvalifikovaný na základě obžaloby státního zástupce Městského státního zastupitelství v P. jednak jako zločin zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. c), odst. 2 písm. a) tr. zákoníku a jednak jako přečin nadržování podle § 366 odst. 1 tr. zákoníku, neboť

nebylo prokázáno, že tento skutek spáchal obviněný.

Proti tomuto rozsudku soudu prvního stupně podali obvinění P. P., JUDr. Z. B., M. M., A. F., J. V. a JUDr. H. B. odvolání, o nichž Městský soud v Praze rozhodl rozsudkem ze dne 8. 12. 2011, sp. zn. 61 To 370/2011, tak, že podle § 258 odst. 1 písm. d), odst. 2 tr. ř. napadený rozsudek nalézacího soudu zrušil ohledně obviněného A. F. v celém rozsahu a podle § 259 odst. 3 tr. ř. znovu rozhodl tak, že obviněného A. F. uznal vinným návodem k přečinu zneužití pravomoci úřední osoby podle § 24 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku k § 329 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku a zločinem podplacení podle § 332 odst. 1, odst. 2 písm. c) tr. zákoníku, za což jej odsoudil podle § 209 odst. 5 tr. zákoníku a § 43 odst. 2 tr. zákoníku k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání osmi a půl roku, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 3 tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou. Současně byl zrušen výrok o trestu z rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 8. 2010, sp. zn. 56 T 3/2010, ve znění rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 2. 12. 2010, sp. zn. 4 To 61/2010, jakož i všechna další rozhodnutí na tyto výroky obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo tímto zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 258 odst. 1 písm. e), odst. 2 tr. ř. byl napadený rozsudek zrušen ohledně obviněných P. P., JUDr. Z. B. a M. M. pouze ve výroku o trestu a podle § 259 odst. 3 tr. ř. bylo znovu rozhodnuto tak, že se obviněnému P. P. při nezměněném výroku o vině ukládá podle § 160 odst. 3 tr. zák. a § 35 odst. 1 tr. zák. úhrnný trest odnětí svobody v trvání dvou roků. Podle § 58 odst. 1 a § 59 odst. 1 tr. zák. mu byl výkon tohoto trestu podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání čtyř let. Podle § 49 odst. 1 tr. zák. byl obviněnému uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu povolání u Policie České republiky, Městské a Obecní policie, jakož i v Bezpečnostních sborech České republiky na dobu pěti roků. Podle § 53 odst. 1 tr. zák. byl obviněnému uložen peněžitý trest ve výši 300 000 Kč a podle § 54 odst. 3 tr. zák. mu byl pro případ, že by peněžitý trest nebyl ve stanovené lhůtě vykonán, stanoven náhradní trest odnětí svobody na dobu jednoho roku. Obviněnému JUDr. Z. B. byl při nezměněném výroku o vině uložen podle § 160 odst. 3 tr. zák. za použití § 35 odst. 1 tr. zák. úhrnný trest odnětí svobody v trvání dvou roků, jehož výkon mu byl podle § 58 odst. 1 tr. zák. a § 59 odst. 1 tr. zák. podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání čtyř roků. Podle § 49 odst. 1 tr. zák. byl obviněnému uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu zaměstnání ve státní správě na dobu pěti roků. Podle § 53 odst. 1 tr. zák. byl obviněnému uložen peněžitý trest ve výši 300 000 Kč a podle § 54 odst. 3 tr. zák. mu byl pro případ, že by peněžitý trest nebyl ve stanovené lhůtě vykonán, stanoven náhradní trest odnětí svobody na dobu jednoho roku. Obviněnému M. M. byl při nezměněném výroku o vině uložen podle § 161 odst. 2 tr. zák. a § 35 odst. 1 tr. zák. úhrnný trest odnětí svobody v trvání osmnácti měsíců, jehož výkon mu byl podle § 58 odst. 1 tr. zák. a § 59 odst. 1 tr. zák. podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání tří roků. Podle § 256 tr. ř. bylo odvolání obviněného J. V. zamítnuto.

Proti uvedenému rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 8. 12. 2011, sp. zn. 61 To 370/2011, ve spojení s rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 17. 6. 2011, sp. zn. 51 T 156/2010, podali obvinění P. P., JUDr. Z. B. a J. V. prostřednictvím obhájců. dovolání z důvodů uvedených v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., obviněný J. V. rovněž z důvodů uvedených v § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř.

Obviněný P. P. ve svém dovolání konkrétně namítal, že nebyla naplněna subjektivní stránka trestného činu, především zavinění a konkrétně jeho úmysl spáchat svým jednáním trestný čin. Soud odmítl provedení jím navrhovaných důkazů, které měly přímou souvislost s prokázáním skutkového děje, potažmo skutkového stavu věci.

Pro naplnění skutkové podstaty přečinu zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku je podstatné, aby obviněný P. nesplnil danou povinnost z jeho pravomoci. Samo slovo nesplnil při svém výkladu znamená, že by obviněný P. musel jednat tak, že by vůbec nepátral po obviněném F., kdy by pak nesplnil povinnost spočívající v tom, že je povinen pátrat po známém možném pachateli trestného činu. Nicméně ze skutkového popisu jednání obviněného P. je dáno, že jeho jednání spočívá v tom, že „úmyslně protahoval, oddaloval provedení jednotlivých úkonů ke

zjištění pachatele“. Obviněný P. svou povinnost splnil, zjistil, že obviněný F. je ve vazbě. Znakem skutkové podstaty není průběžné neplnění povinnosti, které je ojedinělým jevem, kdy nakonec pachatel svoji povinnost splní. Skutková podstata tohoto trestného činu by byla naplněna, pokud by obviněný P. neučinil žádné úkony směřující k pátrání po osobě obviněného F. Bylo ale prokázáno, že on tyto úkony činil, neporušoval svoji povinnost, ale mezi jednotlivými úkony, a to i s ohledem na zjištěné skutečnosti byla určitá časová prodleva a požadavek celorepublikového útvaru na „nevyplašení“ obviněného F., aby nebyly zmařeny důkazy o závažném zločinu.

K jednání kvalifikovanému jako přečin nadržování podle § 366 odst. 1 tr. zákoníku obviněný P. uvedl, že podle jeho názoru nebyla naplněna subjektivní stránka ani tohoto přečinu, stejně tak jako jeho všechny znaky. I tento přečin vyžaduje úmysl aktivně pomáhat jinému, aby unikl trestnímu stíhání. U obviněného P. nebylo v žádném případě prokázáno, že by pomáhal obviněnému F. uniknout trestnímu stíhání. Je zde nutno posoudit, zda případná liknavost, pokud by se dalo v případě obviněného P. o liknavosti jednat, je tím znakem trestného činu, který je možno podřadit pod „pomáhat“ nebo „nesplnit“.

V dalším obviněný uplatnil četné výhrady proti správnosti skutkových zjištění, způsobu provádění dokazování i zákonnosti a přiměřenosti trestu, byl-li mu vedle podmíněného trestu odnětí svobody uložen také trest zákazu činnosti a peněžitý trest ve výši 300 000 Kč s náhradním trestem odnětí svobody v trvání jednoho roku.

Obviněný P. P. na závěr svého mimořádného opravného prostředku navrhl, aby Nejvyšší soud napadené usnesení Vrchního soudu v Praze zrušil a tomuto soudu přikázal věc v potřebném rozsahu znovu projednat a rozhodnout.

Obviněný JUDr. Z. B. ve svém mimořádném opravném prostředku, pokud jde o návod k přečinu zneužití pravomoci úřední osoby podle § 24 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku k § 329 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku, namítal, že popis skutku ve skutkové větě rozsudku nalézacího soudu ani skutková zjištění nalézacího soudu, vyplývající z odůvodnění rozsudku, a ani doplněná skutková zjištění rozvedená v odůvodnění rozsudku odvolacího soudu neposkytují žádné zjištění v tom směru, že by úmyslně vzbudil v obviněném P. rozhodnutí spáchat přečin zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku, tedy že by ho vůbec k jakémukoli jednání naváděl. Slovní spojení „po vzájemné dohodě“ nevyjadřuje iniciativu z dovolatelovy strany ve vztahu k budoucímu jednání obviněného P. a neposkytuje žádné zjištění v tom směru, že tato údajná dohoda byla uzavřena z jeho popudu.

K přečinu nadržování podle § 366 odst. 1 tr. zákoníku namítal, že popis skutku ve skutkové větě rozsudku nalézacího soudu a ani skutková zjištění soudu vyplývající z odůvodnění rozsudku nalézacího soudu, která převzal též odvolací soud, neposkytují žádné zjištění v tom směru, jakým konkrétním způsobem měl pomáhat obviněnému F., aby tento unikl trestnímu stíhání. Z odůvodnění rozsudku nalézacího soudu nevyplývá skutkové zjištění, že by znal obviněného F., ani že by v době, kdy zkontaktoval obviněného P., věděl, o co se ve věci dopravní nehody jedná, kdo měl být řidičem vozidla a tedy možným pachatelem trestného činu. Zcela pak absentuje popis konkrétního jeho jednání, jímž měl naplnit skutkovou podstatu přečinu nadržování. Ze slovního spojení „poté, co byl spis předmětné dopravní nehody přidělen ke zpracování obž. P., tohoto kontaktoval a po vzájemné dohodě obž. P. v úmyslu zajistit“ nelze dovozovat jeho úmysl napomáhat tomu, aby obviněný F. unikl trestnímu stíhání. Skutečnost, že obviněného P. kontaktoval, nevypovídá nic o jeho úmyslu napomáhat obviněnému F., aby unikl trestnímu stíhání.

K přečinu nepřímého úplatkářství podle § 333 odst. 1 tr. zákoníku uvedl, že z popisu skutku ve skutkové větě rozsudku nalézacího soudu a z právní věty rozsudku vyplývá, že ze dvou možných alternativ skutkové podstaty tohoto přečinu vycházel soud z toho, že přijal úplatek za to, že bude

svým vlivem působit na výkon pravomoci úřední osoby. Z odůvodnění rozsudku nalézacího soudu vyplývá, že soud nemá jasno v tom, komu byla vlastně údajná částka ve výši 250 000 Kč jako úplatek za vyřízení věci dopravní nehody určena, ani komu, resp. pro koho, byla obviněným F. prostřednictvím obviněného M. údajně poskytnuta. Tomu pak nasvědčuje i nesprávná právní kvalifikace skutku ve vztahu k obviněnému P. O přesvědčení nalézacího soudu, že částka poskytnutá jako údajný úplatek obviněným F. musela jít i za obviněným P., vypovídá i právní kvalifikace skutku ve vztahu k obviněnému F., neboť ve vztahu k němu nalézací soud učinil skutkové zjištění, že pro jiného v souvislosti s obstaráváním věci obecného zájmu poskytl úplatek a spáchal takový čin vůči úřední osobě, a skutek právně kvalifikoval jako zločin podplácení podle § 332 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zákoníku, což je v rozporu s právní kvalifikací skutku ve vztahu k dovolateli, neboť poskytnutí úplatku jeho osobě nemělo souvislost s obstaráváním věcí obecného zájmu jeho osobou, navíc nemohl být v tomto případě v postavení úřední osoby. Z odůvodnění rozsudku je tak patrno, že nalézací soud nebyl schopen přesvědčivě popsat a zdůvodnit, jaká byla dovolatelova úloha ve věci poskytnutí údajného úplatku za kladné vyřízení dopravní nehody, tj. zda měl úplatek přijmout pro sebe, nebo pro jinou osobu (v takovém případě by vystupoval pouze jako „prostředník“) a tyto nejasnosti se nalézací soud snažil zakrýt neurčitými a nejednoznačnými formulacemi skutkové věty rozsudku.

Rovněž pokud jde o skutek uvedený pod bodem 2) výroku rozsudku, dovolatel má za to, že popis skutku vyjádřený ve skutkové větě výroku rozsudku nalézacího soudu, případně rozvedený v jeho odůvodnění a v odůvodnění rozsudku odvolacího soudu, neodpovídá formálním znakům použitých skutkových podstat. Pokud se potom konkrétně jedná o trestný čin zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. l písm. a) tr. zák., ani soud nalézací, ani soud odvolací se nezabýval skutečností, zda v případě, že měl spáchat trestný čin zneužívání pravomoci veřejného činitele, takovou pravomocí, kterou měl zneužít, vůbec disponoval. Soud neodůvodnily, v jakém jeho konkrétním jednání spatřují výkon pravomoci veřejného činitele v rozporu se zákonem, ani jaký konkrétní zákon nebo jinou právní normu měl porušit nebo obejít.

K trestnému činu přijímání úplatku podle § 160 odst. 1, odst. 3 písm. b) tr. zák. dovolatel uvedl, že v jeho případě shledaly soudy obou stupňů za naplněnou tu alternativu skutkové podstaty trestného činu, že si dal úplatek slíbit, přičemž však skutková věta rozsudku nalézacího soudu neobsahuje natolik konkrétní skutková zjištění, aby bylo zřejmé, pro kterou ze dvou možných alternativ skutkové podstaty trestného činu přijímání úplatku se nalézací soud rozhodl, zda pro přijetí úplatku nebo pro slib úplatku – viz soudem zvolená formulace „za úplatek“. Dále namítal, že je nesprávné užití kvalifikované skutkové podstaty uvedené v odst. 3 písm. b), neboť nalézací soud se omezil pouze na konstatování, že jako vedoucí Odboru dopravních přestupků nepochybně byl veřejným činitelem, aniž by zjišťoval, zda v souvislosti s jednáním, k němuž se úplatek vztahuje, měl odpovídající pravomoc.

S odkazem na shora uvedenou argumentaci pak rovněž namítal, že nejsou splněny předpoklady pro jednočinný souběh trestných činů přijímání úplatku podle § 160 odst. 1, 3 tr. zák. s trestným činem zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 tr. zák. a dále že nebyla splněna materiální podmínka zakotvená v ustanovení § 88 odst. 1 tr. zák. pro použití kvalifikované skutkové podstaty u trestného činu přijímání úplatku podle § 160 odst. 1, odst. 3 písm. b) tr. zák.

K trestnému činu nadržování podle § 166 odst. 1 tr. zák. dovolatel uvedl, že kromě toho, že nebylo prokázáno, že by se do způsobu vyřízení věci na Odboru přestupků Magistrátu hl. m. P. jakýmkoli způsobem angažoval v úmyslu pomoci pachateli S. uniknout trestnímu stíhání, v popisu skutku ve skutkové větě rozsudku nalézacího soudu nebylo ani konkretizováno, jakým jednáním měl zákonné znaky skutkové podstaty trestného činu nadržování naplnit, a to přesto, že soud je povinen uvést způsob provedení činu, tedy skutkově jej popsat.

Kromě toho dovolatel nesprávné právní posouzení skutku uvedeného pod bodem 2) rozsudku spatřuje i v tom, že ačkoli je právní teorií jednočinný souběh trestných činů zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 tr. zák. a trestného činu nadržování podle § 166 tr. zák. připouštěn, nelze přehlédnout, že v konkrétním případě se z jeho strany podle skutkových zjištění nalézacího soudu jedná o stejně motivované jednání směřující ke stejnému cíli a o stejný způsob jeho provedení. Trestný čin zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 tr. zák. je ve vztahu k trestnému činu nadržování ve vztahu speciality, neboť zatímco trestného činu nadržování se může dopustit jakýkoli pachatel, skutkovou podstatu trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele může naplnit pouze tzv. speciální pachatel, který má postavení veřejného činitele. V konkrétním případě proto nelze v jednočinném souběhu užít obě právní kvalifikace, neboť použití jedné z nich vylučuje použití druhé pro poměr speciality.

V rámci dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. dále dovolatel namítal, že skutková zjištění nalézacího soudu nemají oporu v provedených důkazech a jsou v extrémním rozporu s jeho právními závěry. Následně předestřel obsáhlé vlastní hodnocení ve věci provedených důkazů, a to zejména výslechů svědků a telefonních odposlechů.

Obviněný JUDr. Z. B. navrhl, aby Nejvyšší soud zrušil rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 8. 12. 2011, sp. zn. 61 To 370/2011, ohledně jeho osoby ve výroku II. rozsudku o vině i trestu a aby přikázal věc odvolacímu soudu k novému projednání a rozhodnutí.

Obviněný J. V. ve svém dovolání argumentoval tím, že není zřejmé, jak soudy dovodily součinnost mezi obviněnými V. a B. Důvodem podávaného dovolání je přesvědčení, že soudy nesprávně posoudily projednávaný skutek. Tvrdil, že o údajných korupčních dohodách P. a B. s projednávanými osobami nic nevěděl. Způsob a okolnosti provedení činu a pohnutka tvrzeného pachatele byly dobrovolná výpomoc kolegovi v obtížné životní situaci. Výpomoc mohl obviněný V. podle výslovné telefonické domluvy obou aktérů odmítnout a vyslýchaného objednat kolegovi na jiný termín. Následkem jednání obviněného V. by nebylo nic, nebýt řady dalších kroků obviněného P. při úpravách spisu, o nichž obviněný V. nic nevěděl. Osoba pachatele, jako další a ne bezvýznamný znak celkového hodnocení, ukazuje obviněného V. jako policistu spíše vyznamenávaného a odměňovaného, bez jakýchkoliv problémů. Rozsudek ve svém výroku vytýká obviněnému V. jednání v rozporu s ustanovením § 45 odst. 1 písm. b) zák. č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Obsah tohoto ustanovení, ač je součástí rozsudečného výroku, však není v rozsudku nikde ani zmíněn a není nijak odůvodněno, jak se dotýká jednání obviněného V., přestože má odůvodnit jeho kriminalizaci. Ze všech dosud uvedených argumentů vyplývá, že se dovolatel žádného trestného činu nedopustil, a to ani nedbalostního, a že proto takto posouzený skutek není trestným činem, ale nejvýše kázeňským přestupkem podle § 50 odst. 1 zák. č. 361/2003 Sb. Je pravda, že při úvaze o trestu soud prvého stupně s pozdějším posvěcením soudu odvolacího shledal u obviněného V. nižší míru zavinění, to však vyústilo pouze do uložení trestu podle soudu zřejmě mírného, avšak pro odsouzeného likvidačního. Ze všech uvedených důvodů tedy dovolatel uzavřel, že jeho jednání postrádalo potřebné znaky trestných činů, podle nichž bylo soudy postiženo, neboť vykazovalo nanejvýš znaky kárného přestupku podle § 50 odst. 1 zák. č. 361/2003 Sb.

Obviněný J. V. v závěru svého dovolání navrhl, aby Nejvyšší soud z důvodů uvedených v ustanovení § 265b odst. 1 písm. g), l) tr. ř. zrušil rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 8. 12. 2011, sp. zn. 61 To 370/2011, v části týkající se dovolatele J. V., a zrušil také rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 17. 6. 2011, sp. zn. 51 T 156/2010, v části týkající se dovolatele J. V. a aby přikázal Obvodnímu soudu pro Prahu 10 věc v potřebném rozsahu znovu projednat a rozhodnout.

K podaným dovoláním se obsáhlé vyjádřil státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství, který závěrem navrhl, aby Nejvyšší soud dovolání obviněného V. podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl, protože jde o dovolání zjevně neopodstatněné, a dovolání obviněných P. a JUDr. B. aby odmítl podle §

265i odst. 1 písm. f) tr. ř., protože je zcela zřejmé, že projednání dovolání by nemohlo zásadně ovlivnit postavení obviněných a otázka, která má být z podnětu dovolání řešena, není po právní stránce zásadního významu.

Velký senát Nejvyššího soudu především považuje za nutné zdůraznit, že ve věci nejprve rozhodoval senát 5 Tdo Nejvyššího soudu (dále jen „senát 5 Tdo“), který rozhodl usnesením ze dne 22. 1. 2014, sp. zn. 5 Tdo 515/2013, tak, že podle § 20 odst. 1 zák. č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů, věc obviněných P. P., JUDr. Z. B. a J. V. postoupil velkému senátu trestního kolegia Nejvyššího soudu (dále jen „velký senát Nejvyššího soudu“) k rozhodnutí, neboť dospěl k závěru, že řešená právní otázka – námitka obviněného JUDr. Z. B. – o vyloučení jednočinného souběhu trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 tr. zák. a trestného činu nadržování podle § 166 tr. zák., byť je právní teorií jednočinný souběh trestných činů zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 tr. zák. a trestného činu nadržování podle § 166 tr. zák. připouštěn, má po právní stránce zásadní význam, zvláště když současně k projednávané problematice zjistil, že opačné stanovisko oproti senátu 5 Tdo, který dospěl k závěru, že jednočinný souběh uvedených trestných činů vyloučen není, zaujal senát 4 Tdo ve svém usnesení ze dne 26. 10. 2010, sp. zn. 4 Tdo 172/2010. Podle jeho názoru nelze přehlédnout, že v konkrétním případě se z jeho strany podle skutkových zjištění nalézacího soudu jedná o stejně motivované jednání směřující ke stejnému cíli a o stejný způsob jeho provedení, navíc trestný čin zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 tr. zák. je ve vztahu k trestnému činu nadržování ve vztahu speciality, neboť zatímco trestného činu nadržování se může dopustit jakýkoli pachatel, skutkovou podstatu trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele může naplnit pouze tzv. speciální pachatel, který má postavení veřejného činitele.

Senát 5 Tdo ve svém rozhodnutí ze dne 22. 1. 2014, sp. zn. 5 Tdo 515/2013, předcházejícím rozhodnutí velkého senátu Nejvyššího soudu, podle § 265c tr. ř. nejprve shledal, že dovolání obviněných P. P., JUDr. Z. B. a J. V. jsou přípustná podle § 265a odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. ř., byla podána osobami oprávněnými v souladu s ustanovením § 265d odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. ř., v zákonné lhůtě a na místě, kde lze podání učinit (§ 265e odst. 1, 2 tr. ř.). Senát 5 Tdo dále dospěl k závěru, že dovolateli uplatněné námitky alespoň z části naplňují jimi uplatněné dovolací důvody podle § 265b odst. 1 písm. g), l) tr. ř. Následně přezkoumal podle § 265i odst. 3 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost výroků rozhodnutí, proti nimž byla dovolání podána, a to v rozsahu a z důvodů vymezených v dovoláních, jakož i řízení rozhodnutím předcházející. S těmito závěry senátu 5 Tdo se velký senát Nejvyššího soudu ztotožnil.

Velký senát Nejvyššího soudu se nejprve v souladu s usnesením senátu 5 Tdo ze dne 22. 1. 2014, sp. zn. 5 Tdo 515/2013, zabýval právní otázkou – námitkou obviněného JUDr. Z. B., spočívající v tom, že ačkoli je právní teorií jednočinný souběh trestných činů zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 tr. zák. a trestného činu nadržování podle § 166 tr. zák. připouštěn, nelze přehlédnout, že v konkrétním případě se z jeho strany podle skutkových zjištění nalézacího soudu jedná o stejně motivované jednání směřující ke stejnému cíli a o stejný způsob jeho provedení, navíc trestný čin zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 tr. zák. je ve vztahu k trestnému činu nadržování ve vztahu speciality, neboť zatímco trestného činu nadržování se může dopustit jakýkoli pachatel, skutkovou podstatu trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele může naplnit pouze tzv. speciální pachatel, který má postavení veřejného činitele.

Senát 5 Tdo v rámci svého rozhodování o této věci pod sp. zn. 5 Tdo 515/2013 zjistil, že je zde oproti jeho názoru odlišný názor senátu 4 Tdo, který ve svém usnesení ze dne 26. 10. 2010, sp. zn. 4 Tdo 172/2010, vyslovil závěr, že trestný čin zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 tr. zák. (ve znění účinném do 31. 12. 2009, od 1. 1. 2010 trestný čin zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 tr. zákoníku) je k trestnému činu nadržování podle § 166 tr. zák. (ve znění účinném do 31. 12. 2009, od 1. 1. 2010 trestný čin nadržování podle § 366 tr. zákoníku) ve vztahu speciality. Pro oba

trestné činy je pak typické to, že pachatel sleduje dosažení stejného cíle. Přitom trestného činu nadržování se může dopustit jakýkoli pachatel, zatímco skutkovou podstatu trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele (od 1. 1. 2010 trestného činu zneužití pravomoci úřední osoby) může naplnit pouze tzv. speciální subjekt, který má postavení veřejného činitele (od 1. 1. 2010 postavení úřední osoby). Jednočinný souběh citovaných trestných činů je proto vyloučen.

Z odůvodnění citovaného judikátu se podává, že trestný čin zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 tr. zák. je ve vztahu k trestnému činu nadržování podle § 166 tr. zák. ve vztahu speciality, a to proto, že zatímco trestného činu nadržování se může dopustit jakýkoli pachatel, skutkovou podstatu trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele může naplnit pouze tzv. speciální pachatel (subjekt), který má postavení veřejného činitele (srov. výkladová pravidla k tomuto pojmu obsažená v ustanovení § 89 odst. 9 tr. zák.). Přitom se v případě projednávané věci pod sp. zn. 4 Tdo 172/2010 jednalo o stejně motivované jednání směřující ke stejnému cíli a stejný způsob provedení. Tyto závěry Nejvyšší soud učinil i přesto, že teoreticky je souběh obou trestných činů připouštěn, avšak dosud bez odkazu na konkrétní judikát v obdobné trestní věci.

Senát 5 Tdo poté, co se seznámil s usnesením senátu 4 Tdo ze dne 26. 10. 2010, sp. zn. 4 Tdo 172/2010, dospěl k závěru, že je pravdou, že k naplnění skutkové podstaty přečinu zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 tr. zákoníku se vyžaduje, aby se činu dopustil pachatel – úřední osoba (§ 127 tr. zákoníku), který je vždy fyzickou osobou, jako speciální subjekt (§ 114 tr. zákoníku) (srov. Šámal, P. a kol. Trestní zákoník II. § 140 až 421. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 3147), přičemž i v jiných pramenech odborné literatury se uvádí, že subjektem trestného činu podle ustanovení § 329 tr. zákoníku může být jen úřední osoba (tzv. speciální subjekt), organizátorem, návodcem nebo pomocníkem k tomuto trestnému činu může být kdokoli (srov. Novotný, O., Vokoun, R., Šámal, P. a kol. Trestní právo hmotné. Zvláštní část. 6. vydání, Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2010, s. 430). Obdobně tomu bylo i ohledně trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 tr. zák., ovšem s tím, že zde se jednalo o veřejného činitele (§ 89 odst. 9 a § 90 tr. zák.). Současně je nutné ovšem přihlédnout k odborným teoretickým východiskům, podle nichž, dopustí-li se jednání uvedeného v odstavci 1 § 166 tr. zák. o trestném činu nadržování veřejný činitel (např. orgán činný v trestním řízení) v souvislosti s výkonem své pravomoci, přichází v úvahu jednočinný souběh s trestným činem zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 tr. zák. (srov. Šámal, P, Púry, F., Rizman, S. Trestní zákon. Komentář. II. díl. 6., doplněné a přepracované vydání. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 1019). Stejně tak, dopustí-li se jednání uvedeného v odstavci 1 § 366 tr. zákoníku o přečinu nadržování úřední osoba (např. orgán činný v trestním řízení) v souvislosti s výkonem své pravomoci, přichází v úvahu jednočinný souběh s trestným činem zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 tr. zákoníku (srov. Šámal, P. a kol. Trestní zákoník II. § 140 až 421. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 3359). Z uvedeného je zřejmé, že právní teorie i trestní praxe, jednočinný souběh trestných činů podle § 158 a § 166 tr. zák. a podle § 329 a § 366 tr. zákoníku připouští jako možný, k čemuž se rovněž přiklání i senát 5 Tdo Nejvyššího soudu.

Z těchto důvodů senát 5 Tdo dospěl k právnímu závěru, že je třeba postavit najisto otázku, zda je možný jednočinný souběh trestných činů podle § 158 a § 166 tr. zák. nebo trestných činů podle § 329 a § 366 tr. zákoníku, když na jedné straně je nepochybné, že v případě ustanovení § 158 tr. zák. a § 329 tr. zákoníku jako subjekt přichází do úvahy pouze veřejný činitel podle § 89 odst. 9 tr. zák. nebo úřední osoba ve smyslu § 127 tr. zákoníku, tedy pachatel speciální (srov. § 90 tr. zák. a § 114 tr. zákoníku), zatímco pachatelem trestného činu podle § 166 tr. zák. a § 366 tr. zákoníku může být kdokoliv, a to i ve vztahu k těm trestným činům, jejichž pachatelem může být pouze tzv. konkrétní nebo speciální subjekt (srov. Kuchta, J. a kol. Kurs trestního práva. Trestní právo hmotné. Zvláštní část. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 450 a 507, a dále Chmelík, J. a kol. Trestní právo hmotné. Zvláštní část s aplikačními příklady, Praha: Linde Praha, a. s., 2010, s. 282 a 310). Právě v této

otázce senát 4 Tdo ve svém rozhodnutí ze dne 26. 10. 2010, sp. zn. 4 Tdo 172/2010, spatřoval rozhodující důvod pro vyloučení jednočinného souběhu uvedených trestných činů, a to zřejmě vzhledem k právnímu názoru, že pokud je trestný čin s omezeným okruhem pachatelů odlišen od jiného trestného činu jen konkrétním či speciálním subjektem, je v poměru speciality ve vztahu k obecnému trestnému činu, jehož okruh pachatelů není takto omezen (srov. Novotný, O., Vanduchová, M., Šámal, P. a kol. Trestní právo hmotné. Obecná část. 6. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2010, s. 207). To platí ovšem jen v případě, že jde o poměr ustanovení určených k ochraně týchž zájmů, má-li být jedním z těchto ustanovení (speciálním) zvláště postihnut určitý druh útoků proti témuž individuálnímu objektu (např. speciální trestný čin vraždy novorozeného dítěte matkou podle § 142 tr. zákoníku ve vztahu k trestnému činu vraždy podle § 140 tr. zákoníku – poměr privilegované a základní skutkové podstaty). Tak tomu ovšem v daném případě není (viz níže), a proto podle názoru senátu 5 Tdo uvedený právní závěr neodpovídá dosavadní teorii a praxi, která v jiných případech (tedy tam, kde nejde o odlišení skutkových podstat jen speciálním či konkrétním subjektem) jednočinný souběh připouští. Proto uvedený právní názor, který vychází pouze z rozlišení speciálního a obecného subjektu předmětných trestných činů pro vyloučení jednočinného souběhu, aniž by současně porovnával individuální objekty skutkových podstat posuzovaných trestných činů, není v judikatuře, ale ani v nauce trestního práva, obecně zastáván, neboť pak by nebylo možno připustit jednočinný souběh např. ani u trestných činů podle § 158 a § 160 tr. zák. a podle § 329 a § 331 tr. zákoníku, když přijímání úplatku či přijetí úplatku se zásadně může dopustit kdokoli v souvislosti s obstaráním věci obecného zájmu (srov. č. 43/1987-III, Sb. rozh. tr.). Tento přístup k vyloučení jednočinného souběhu uvedených trestných činů, by však byl v rozporu nejen s uvedenou judikaturou, ale i přímo se zněním zákona (srov. § 160 odst. 3 písm. b/, odst. 4 písm. b/ tr. zák. a § 331 odst. 3 písm. b/, odst. 4 písm. b/ tr. zákoníku).

Obdobně je tomu také ohledně chápání jednočinného souběhu u trestných činů zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 tr. zák. a zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 tr. zákoníku ve vztahu k některým trestným činům proti životu a zdraví a některým trestným činům proti majetku, kterých se zpravidla může také dopustit obecný subjekt (srov. Jelínek, J. a kol. Trestní právo hmotné. Obecná a zvláštní část. 1. vydání. Praha: Leges, s. r. o., 2009, s. 761; Novotný, O., Vokoun, R., Šámal, P. a kol. Trestní právo hmotné. Zvláštní část. 6. vydání, Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2010, s. 430).

Velký senát Nejvyššího soudu ve shodě s rozhodnutím senátu 5 Tdo je toho názoru, že základním smyslem institutu jednočinného souběhu trestných činů je vystihnout povahu a závažnost jednání pachatele (srov. č. 25/1964 Sb. rozh. tr.). Škodlivost činu pro společnost bude zpravidla nejlépe vystižena tím, že každý skutek bude zásadně posuzován podle všech zákonných ustanovení, jež na něj dopadají. Z tohoto pravidla však existují výjimky vyplývající z poměru jednotlivých skutkových podstat nebo z faktického průběhu trestné činnosti (zejména poměr speciality, subsidiarity a faktická konzumpce), a proto je jednočinný souběh vyloučen, ač skutek formálně vykazuje znaky dvou nebo více trestných činů. V tomto případě jde především o posouzení poměru speciality, v němž jsou ta ustanovení trestního zákona (§ 110 tr. zákoníku) určená k ochraně týchž zájmů, má-li být jedním z těchto ustanovení (speciálním) zvláště postihnut určitý druh útoků proti témuž individuálnímu objektu, aby tak byla vystižena zvláštní povaha a škodlivost takových útoků pro společnost. Jinými slovy v poměru speciality jsou ustanovení určená k ochraně týchž zájmů, má-li být speciálním ustanovením zvláště postihnut určitý druh útoků proti týmž individuálním zájmům, aby byla vystižena zvláštní povaha a závažnost takových útoků pro společnost. Speciální skutková podstata má konkretizovány znaky (např. a, b, c) oproti obecné skutkové podstatě, kde jsou tytéž znaky v obecnější poloze (např. A, B, C). Navíc jsou často do speciální skutkové podstaty přidávány další prvky, které sice rozšiřují obsah, ale zužují rozsah pojmu. V poměru speciality může být objekt trestného činu nebo některý znak objektivní stránky trestného činu, ale i jiné znaky skutkové podstaty trestného činu.

Podle názoru velkého senátu Nejvyššího soudu a senátu 5 Tdo při porovnání dikce předmětných ustanovení § 158 a § 166 tr. zák. a § 329 a § 366 tr. zákoníku je zcela zřejmé, že uvedená obecná definice vztahu speciality na tento případ nedopadá, neboť ustanovením § 158 tr. zák., resp. § 329 tr. zákoníku jistě nemá být zvláště postihnut určitý druh útoků proti témuž individuálnímu objektu chráněnému ustanovením § 166 tr. zák., resp. § 366 tr. zákoníku. V daném případě jsou totiž objektem trestného činu podle § 158 tr. zák. (§ 329 tr. zákoníku) práva a povinnosti fyzických a právnických osob a zájem státu na řádném rozhodování o nich veřejnými činiteli (úředními osobami) v rámci jejich pravomoci a v souladu s právním řádem. Naproti tomu objektem trestného činu podle § 166 tr. zák. (§ 366 tr. zákoníku) je zájem na potlačování zločinnosti tím, že zákon stíhá toho, kdo svým protiprávním jednáním chce od pachatele trestného činu odvrátit trestněprávní důsledky jeho jednání (trestní stíhání, trest nebo ochranné opatření). Dikcí „aby unikl trestnímu stíhání, trestu nebo ochrannému opatření nebo jejich výkonu“ nutno rozumět mimo jiné především jednání směřující k tomu, aby trestní stíhání nebylo vůbec zahájeno (srov. č. 57/1965 Sb. rozh. tr.). Z toho podle názoru velkého senátu Nejvyššího soudu ve shodě se senátem 5 Tdo vyplývá, že uvedená ustanovení, jejichž poměr se zde zvažuje, nejsou určena k ochraně týchž zájmů, a zejména, že skutkovou podstatou trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 tr. zák. (přečinu zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 tr. zákoníku) nemá být podle záměru zákonodárce zvláště postihnut určitý druh útoků proti témuž individuálnímu objektu jako u skutkové podstaty trestného činu nadržování podle § 166 tr. zák. (§ 366 tr. zákoníku), tedy zájmu na potlačování zločinnosti, aby tak byla vystižena zvláštní povaha a škodlivost takových útoků pro společnost. Z těchto důvodů není ustanovení § 158 tr. zák. ustanovením speciálním k ustanovení § 166 tr. zák. a ustanovení § 329 tr. zákoníku není speciálním k ustanovení § 366 tr. zákoníku, a protože v tomto případě nepřichází v úvahu ani jiný důvod tzv. zdánlivého souběhu (subsidiarita nebo faktická konzumpce), není jejich jednočinný souběh vyloučen.

Následně se velký senát Nejvyššího soudu zabýval ostatními dovolacími námitkami obviněných, které uplatnili ve svých mimořádných opravných prostředích, a to s ohledem na odůvodnění rozsudků soudů nižších soudů a předložený spisový materiál.

Ze všech zevrubně uvedených důvodů velký senát Nejvyššího soudu dospěl k závěru, že napadený rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 8. 12. 2011, sp. zn. 61 To 370/2011, ve spojení s rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 17. 6. 2011, sp. zn. 51 T 156/2010, nevykazuje takové vady, pro které by jej bylo nutno z některých důvodů uvedených v ustanovení § 265b odst. 1 písm. g), l) tr. ř. zrušit. Soud prvního stupně jako soud nalézací objasnil a posoudil všechny skutečnosti rozhodné z hlediska skutkového zjištění i právního posouzení. Uvedené v zásadě správné závěry nalézacího soudu řádně a důkladně přezkoumal soud druhého stupně, jako soud odvolací, který po náležitém posouzení napadeného rozsudku i řízení mu předcházejícího v případě obviněných P. P. a JUDr. Z. B. při nezměněném výroku o vině znovu rozhodl o trestech a v případě obviněného J. V. jeho odvolání podle § 256 tr. ř. jako nedůvodné zamítl, přičemž se současně bez pochybností a logicky vypořádal s relevantními námitkami obviněných uplatněnými v rámci odvolacího řízení. Zjevně neopodstatněná dovolání všech obviněných velký senát Nejvyššího soudu podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl. Své rozhodnutí přitom učinil v souladu s ustanovením § 265r odst. 1 písm. a) tr. ř. v neveřejném zasedání.